

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN
ÖSS ve ÖZEL YETENEK SINAVI PUANLARINA GÖRE
GENEL AKADEMİK BAŞARILARI

Reşat PEKER*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde öğrenim görmekte olan öğrencilerin genel akademik başarılarının ÖSS ve Özel Yetenek sınavından aldıkları puanlara göre bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Çalışma toplam 315 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Bunların 108'i bayan, 207'si erkektir. Öğrencilerin ÖSS ve Özel Yetenek Sınavı puanlarına ilişkin bilgiler öğrenci işleri bürosunda bulunan öğrenci dosyalarının incelenmesi suretiyle elde edilmiştir. Genel akademik not ortalamalarına ilişkin bilgiler ise, Öğrenci İşleri Bürosunda bulunan ana bilgisayardan her sınıfa ait genel akademik not ortalaması listeleri alınarak elde edilmiştir. ÖSS, Özel Yetenek ve Genel Akademik Not Ortalamalarına ilişkin bilgiler sınıf listelerinde her öğrencinin adının karşısına kaydedilmiştir. Toplanan veriler SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Veriler üzerinde önce tanımlayıcı istatistikler, daha sonra sırasıyla tek yönlü varyans analizi ve sıra farkları korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Verilerin analizinden çıkan sonuçlar şunlardır: 1) Öğrencilerin ÖSS puanları yükseldikçe, bölümdeki akademik başarıları da anlamlı şekilde yükselmektedir. 2) Özel Yetenek Sınavından alınan puanlar ile bölümdeki genel akademik başarı arasında pozitif ve istatistiki olarak anlamlı bir ilişki yoktur.

---

* Doç. Dr.; Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi.

SUMMARY

The purpose of this study was to find out whether or not the academic success of students attending to physical education department of School of Education, in Uludag University, was different in terms of their scores on ÖSS and Special Ability Test. A total of 315 students (108 female and 207 male) were participated in the study. ÖSS and special Ability Test scores of students were gathered from the student files in student affairs buro of school of education. Information about the general academic success of students were gathered from the main computer, in student affairs buro, by getting grade point average lists of classes. Information related to scores on ÖSS and Special Ability Test, as well as grade point averages were recorded across the name of each student in the class lists. Gathered data were analyzed through SPSS. First, descriptive statistics, were calculated. Later, one – way ANOVAs and rank – order correlation coefficients were calculated on the data. Findings were: 1) As the score of students on ÖSS increased, their academic success also increased significantly. 2) There was no significant pozitiv correlation coefficient between the scores on special ability test and academic achievement in the department. But, there were negative and statistically significant correlation coefficients.

Keywords: *Special Ability Test, ÖSS scores, Grade Point Average.*

GİRİŞ

Eğitim Fakültelerinin Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri özel yetenek sınavı ile öğrenci almaktadırlar. Özel yetenek sınavının amacı yüzlerce binlerce muhtemel aday arasından “yetenekli” ve bölüme alındıklarında başarılı olabilecek öğrencileri seçmektir. Diğer bir ifade ile bölümde başarılı olamayacak adayları elemektir. Normalde olması gereken de budur. Ancak, “yetenekli” oldukları kabul edilerek bölüme alınan öğrenciler bölümdeki derslerde başarılı olamıyorlarsa, o zaman sınav “seçme” işini iyi yapamıyor demektir. Bu nedenle seçme sınavlarının “seçme” işini iyi yapıp yapmadığının araştırılması yani sınavın tahmin (yordama) geçerliğinin araştırılması gerekir.

Eğitim fakültelerinin Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerine öğrenci seçmek amacıyla yapılan özel yetenek sınavlarıyla ilgili olarak az sayıda çalışma yapılmıştır. Bunlardan Saracaloğlu ve arkadaşları (1998) beden

eğitimi ğretmeni adaylarının giriş niteliklerinin öğrenme düzeylerine etkisini araştırmışlardır. Bu alışma lisede başarılı olan öğrencilerin ÖSS’de yüksek puan aldıklarını ve SS puanları yüksek olanların özel yetenek sınavında başarılı olduklarını belirlemişlerdir. amlıyer ve arkadaşları (1999) beden eğitimi ve spor bölümlerine ğrenci alırken sadece fiziksel yeteneklerine bakarak değil, aynı zamanda SS başarılarının da dikkate alınması gerektiği sonucuna varmışlardır. Tařđın ve arkadaşları (2001) Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunu kazanan 246 öğrencinin SS ve ortaöğretim puanları ile özel yetenek sınavı puanları liseden mezun oldukları alanlara göre karşılaştırılmıştır. Özel yetenek sınavını lisedeki genel başarı düzeyleri daha düşük olan lise spor kolu mezunu adaylar kazanırken, lise genel başarı dereceleri daha yüksek olan spor kolu mezunu olmayanların kazanamadıklarını belirlemişlerdir.

Yalçiner ve arkadaşları (2001) Akdeniz niversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulunda okuyan toplam 139 öğrencinin SS puanları ile genel akademik başarılarını karşılaştırmışlardır. SS puanları 120 puan üstü ve 120 puan altı olmak üzere ikiye ayırarak teorik, uygulamalı ve genel ders ortalamaları karşılaştırılmış ve řu sonuçlara varılmıştır: 1) Beden eğitimi ve spor ğretmeni yetiştiren kurumlara ğrenci seçiminde kullanılan ve ağırlıklı olarak fiziksel yeteneği ne çıkaran özel yetenek sınavındaki puanların ne teorik derslerdeki ne de uygulamalı derslerdeki başarı ile anlamlı bir ilişkisi yoktur. 2) Beden eğitimi ve spor ğretmeni yetiştiren kurumlara alınacak öğrencilerin isabetli olarak seçiminde SS puanları özel yetenek sınavından aldıkları puanlardan anlamlı şekilde daha önemlidir. 3) Beden eğitimi ve spor bölümünde SS puanları 120’nin üzerinde olanların okul başarıları SS puanı 120 den daha düşük olanlara göre anlamlı şekilde daha yüksektir.

Bu alışmada Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor bölümünde yapılan özel yetenek sınavı incelenecektir. SS ve özel yetenek sınavından alınan puanlara göre öğrencilerin genel akademik başarılarının bir farklılık gösterip göstermeyeceği araştırılacaktır.

Bu çalışmanın iki amacı vardır. Birinci amaç, SS puanlarına göre öğrencilerin genel akademik başarılarında bir farklılık olup, olmadığını belirlemektir. İkinci amaç ise, özel yetenek sınavının Bölümde başarılı olacak öğrencileri seçmede isabetli olup, olmadığını belirlemektir. Böylece, hem ileriki yıllarda Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerine ğrenci seçerken SS’den aşari kaç puan alanların aday olarak alınması gerektiği, hem de özel yetenek sınavının seçme işini iyi yapıp, yapmadığı konularında ışık tutulacaktır.

Araştırmada SS ve zel Yetenek Sınavı puanları bağımsız değişkenler olarak; genel akademik not ortalaması (GONA) ise bağımlı değişken olarak ele alınmıştır.

YÖNTEM

Denekler: Araştırmanın denekleri 2002-2003 öğretim yılında Uludağ Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde öğrenim görmekte olan 108'i bayan, 207'si erkek olmak üzere toplam 315 öğrencidir. Öğrencilerin 38'i birinci sınıfta, 33'ü ikinci sınıfta, 69'u üçüncü sınıfta, 132'si dördüncü sınıfta, 24'ü beşinci yıla uzatanlardan ve 19'u ise altıncı yıla uzatanlardır. İkinci öğretime devam edenler araştırma kapsamına alınmamışlardır.

Bilgi Toplama: Araştırmanın verileri Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrenci İşleri bürosundaki öğrenci dosyalarının incelenmesi yoluyla toplanmıştır. Daha sonra, sınıf listesindeki her öğrencinin isminin karşısına öğrenci dosyasından sırasıyla ÖSS –eşit ağırlıklı puanı, ÖSS eşit ağırlıklıdan başka puanları ve özel yetenek sınavı puanı bulunup kaydedilmiştir. Öğrencilerin genel akademik not ortalamaları öğrenci işleri Bürosu'ndaki bilgisayardan genel akademik not ortalaması (GANO) listeleri çıkarılarak sınıf listelerinde her öğrencinin isminin karşısına yazılmıştır.

Toplanan veriler SPSS 11.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Veriler üzerinde ortalama, standart sapma ve yüzdeler gibi istatistikler hesaplanmıştır. Daha sonra veriler üzerinde tek-yönlü varyans analizleri ve sıra farkları korelasyon katsayıları (Rho) hesaplanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde önce ÖSS puanlarına ilişkin bulgular “ÖSS-eşit ağırlıklı” ve “ÖSS eşit ağırlıklıdan başka” başlıkları altında sunulmuştur. Daha sonra Özel Yetenek Sınavı puanlarına ilişkin bulgular sunulmuştur.

1- ÖSS Puanlarına İlişkin Bulgular

ÖSS puanlarına ilişkin bulgular iki alt başlık altında sunulmuştur. Bunlar: “ÖSS-eşit ağırlıklı puanlara ilişkin bulgular” ve “ÖSS-eşit ağırlıklıdan başka puanlara ilişkin bulgular.”dır.

1-a) ÖSS-Eşit Ağırlıklı Puanlara İlişkin Bulgular

Bu bölümde ilk olarak, sınıf düzeylerine göre ÖSS-Eşit Ağırlıklı puanların ortalama ve standart sapmaları Tablo 1'de sunulmuştur. İkinci olarak, farklı sınıf düzeylerindeki ÖSS-Eşit Ağırlıklı puan ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup, olmadığını belirlemek için yapılan tek-yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 2'de sunulmuştur. Üçüncü olarak, ÖSS-Eşit ağırlıklı puanları dilimlere ayırdığımızda her dilimin GANO orta-

lama ve standart sapması Tablo 3’te gösterilmiştir. Son olarak farklı ÖSS-Eşit ağırlıklı puan dilimlerindeki GANO ortalamaları arasında bir fark olup olmadığını belirlemek için yapılan tek-yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 1. ÖSS-Eşit Ağırlıklı Puanlara İlişkin İstatistikler

SINIF DÜZEYİ	N	ÖSS-Eşit Ağırlıklı	
		$\bar{X}$	SS
Birinci Sınıf	38	119.274	5.76
İkinci Sınıf	33	119.438	7.22
Üçüncü Sınıf	69	116.615	8.29
Dördüncü Sınıf	132	112.703	6.73
Beşinci Yıla Uzatanlar	24	109.174	5.94
Altıncı Yıla Uzatanlar	19	120.103	11.23

Tablo 1’de görüldüğü gibi, birinci ve ikinci sınıfların ÖSS-Eşit ağırlıklı puan ortalamaları 119 puanın biraz üzerindedir. Ancak birinci sınıfların standart sapma değeri 5.76 gibi düşük bir değer olduğu için ikinci sınıflara göre daha homojen bir gruptur. Üçüncü sınıfların ortalaması 116.615’e düşmekte ve standart sapmaları da 8.29’a yükselmektedir. Dördüncü sınıfların ortalaması 112.703 ve standart sapması 6.73’dür. Beşinci yıla uzatanların ortalaması 109.174 ve standart sapması 5.94’dür. Altıncı yıla uzatanlarda ortalama 120.103’dür. Ancak standart sapma değeri 11.23 gibi oldukça yüksek olduğu için, altıncı yıla uzatanlar heterojen bir gruptur.

ÖSS-Eşit Ağırlıklı puanlar bakımından sınıflar arası anlamlı bir fark olup, olmadığını belirlemek için tek-yönlü varyans analizi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Sınıf Düzeylerine Göre ÖSS-Eşit Ağırlık Puanlar Üzerinde Yapılan Varyans Analizi Sonuçları

Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F-Değeri
Gruplar Arası	3512.693	5	705.528	13.086*
Grup İçi	16589.194	309	53.687	
TOPLAM	20101.833	314		

*p<.01

Tablo 2’de görüldüğü gibi ÖSS-Eşit ağırlıklı puanlar bakımından sınıflar arasında $\alpha=.01$ ’de anlamlı fark vardır $\{F(5.309)=13.086 p<.01\}$. Anlamlı farkın kaynağını belirlemek için yapılan LSD testi birinci ve ikinci sınıflar ile üç, dört ve beşinci sınıflar arasında; anlamlı farklar olduğunu göstermiştir. Ayrıca, üçüncü sınıflar ile 4,5 ve 6. sınıflar arasında anlamlı farklar bulunmuştur.

Bu sonuçlar bize, birinci ve ikinci sınıftakilerin, 3, 4 ve 5. sınıftakilere göre anlamlı şekilde daha yüksek ÖSS-Eşit Ağırlıklı puan aldıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin ÖSS-Eşit Ağırlıklı puanları ile genel akademik not ortalamaları (GANO) arasındaki ilişkiyi görmek için ÖSS-Eşit ağırlıklı puanları 5 puan dilimine bölünerek her dilimin GANO ortalama ve standart sapması Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3. ÖSS-Eşit Ağırlıklı Puan Dilimlerine Göre GANO’lara İlişkin İstatistikler

ÖSS-Eşit Ağırlıklı Puanlar	N	%	GANO	
			$\bar{X}$	SS
104.999 ve altı	28	% 9	2.20	0.31
105-109.999 arası	57	% 18	2.24	0.36
110-119.999 arası	152	% 48	2.49	0.45
120-129.999 arası	63	% 20	2.61	0.56
130 ve üzeri	15	% 5	2.92	0.58

Tablo 3’de görüldüğü gibi ÖSS-Eşit Ağırlıklı puan dilimleri yükseldikçe GANO ortalamaları da yükselmektedir. ÖSS-Eşit Ağırlıklı puanların en düşük dilimi olan 105’in altında puan alanların sayısı 28’dir. Bunlar grubun yaklaşık % 9’una denktir ve GANO ortalaması 2.20’dir. 105-109 arasında puan alanların sayısı 57’dir. Bunlar grubun yaklaşık % 18’ine denktir ve GANO ortalaması 2.24’dür. 110-119 arasında puan alanların sayısı 152’dir. Bunlar grubun yaklaşık yarısını (% 48) oluşturmakta ve GANO ortalaması 2.49’dür. 120-129 arasındakilerin sayısı 63’dür ve bu da grubun % 20’sine denktir. Yani, grubun 5’de biri ÖSS-eşit ağırlığından 120-129 arasında puan almıştır. Bunların GANO ortalaması 2.61’dir. 130 ve üzerinde puan alanların sayısı 15’dir ve bunlar grubun yaklaşık % 5’ine eşittir. Bu grubun GANO ortalaması 2.92 ile en yüksektir.

Bu bulgular Beden Eğitimi ve Spor Bölümüne öğrenci seçerken ÖSS-Eşit ağırlıklı puanları yüksek olanların tercih etmemiz gerektiğini belirtmektedir.

ÖSS-Eşit Ağırlıklı puan dilimleri arasında GANO'ları bakımından anlamlı bir fark olup, olmadığını belirlemek için veriler üzerinde tek-yönlü varyans analizi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4. ÖSS-Eşit Ağırlıklı Puan Dilimlerine Göre GANO'lar Üzerinde Uygulanan Tek-Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F-Değeri
Gruplar Arası	8.167	4	2.042	9.574*
Grup İçi	66.106	310	0.213	
TOPLAM	74.273	314		

*p<.01

Tablo 4'de görüldüğü gibi, ÖSS-Eşit ağırlıklı puan dilimlerindeki GANO'lar arasında $\alpha=.01$ 'de anlamlı fark vardır { $F(4,310)=9.574$ p<.01}.

Anlamlı farkın kaynağını belirlemek için uygulanan LSD testi 105'in altı ile 105-109.99 dilimleri yani 110'un altında olan puan dilimleri arasında GANO ortalamaları bakımından anlamlı bir fark olmadığını, ancak 110-119.999 arasındakiler ile 110'un altında olan iki puan dilimi arasında istatistiki olarak anlamlı farklar olduğunu göstermiştir. 110-119 ile 120-129 dilimleri arasında GANO'lar bakımından anlamlı bir fark yoktur. 130 ve üzerinde olan dilimdekiler diğer puan dilimlerinin tümünden istatistiki olarak anlamlı şekilde daha yüksek GANO ortalamaları elde etmiştir.

Bu sonuçlara bakarak, Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerine öğrenci alırken ÖSS-Eşit ağırlıklı puanlar bakımından 110'dan daha düşük puan alanların tercih edilmesi gerektiği söylenebilir. Diğer bir ifadeyle, en düşük puan olarak 105 değil 110 alt sınır alınmalıdır.

1-b) ÖSS-Eşit Ağırlıklıdan Başka Puanlara İlişkin Bulgular

Bu bölümde ilk olarak, ÖSS-Eşit Ağırlıklıdan başka puanların ortalama ve standart sapmaları sınıf düzeylerine göre Tablo 5'de sunulmuştur. İkinci olarak, farklı sınıflarda ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puan ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup, olmadığını belirlemek için uygulama tek-yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 6'da sunulmuştur. Üçüncü olarak, ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puanları dilimlere ayrılıp her dilimin GANO ortalama ve standart sapmaları Tablo 7'de gösterilmiştir. Son olarak farklı

puan dilimlerinde bulunanların GANO ortalamaları arasında bir fark olup olmadığını belirlemek için yapılan tek-yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 5. ÖSS-Eşit Ağırlıklıdan Başka Puanlara İlişkin İstatistikler

Sınıf Düzeyi	N	ÖSS-Eşit Ağırlıklıdan Başka Puan	
		$\bar{X}$	SS
Birinci Sınıf	38	133.758	6.90
İkinci Sınıf	33	132.232	8.86
Üçüncü Sınıf	69	128.222	11.0
Dördüncü Sınıf	132	120.784	9.00
Beşinci Yıla Uzatanlar	24	119.040	9.07
Altıncı Yıla Uzatanlar	19	120.462	10.89

Tablo 5’de görüldüğü gibi, birinci sınıfların ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puanlarının ortalaması 133.758 ile en yüksek ve aynı zamanda 6.9 standart sapma ile en düşük standart sapmaya sahip yani homojen bir gruptur. Birinci sınıfları 132.232 ortalama ve 8.8 standart sapma ile ikinci sınıflar takip etmektedir. İkinci sınıflar hem ortalamaları hem de standart sapma değerleri bakımından birinci sınıflar kadar olmasa da oldukça homojen bir gruptur. Üçüncü ve dördüncü sınıflardakilerin ÖSS-Eşit Ağırlıklı olmayan puan ortalamaları sırasıyla 128.222 ve 120.784’dir. Üçüncü ve dördüncü sınıfların ortalamaları gittikçe düşmekte ve standart sapma değerleri ise artmaktadır. Beşinci ve altıncı yıla uzatan grupların ÖSS-Eşit ağırlıklı olmayan puan ortalamaları sırasıyla 119.040 ve 120.462 standart sapmaları ise 9.067’den 10.888’dir. Yani birinci ve ikinci sınıflardan itibaren öğrencilerin ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puanları her sene devamlı bir şekilde düşen bir seyir izlemektedir. Dördüncü sınıftakiler ile 5.ve 6. yıla uzatanlar ilk üç sınıftakilere göre daha düşük puanlar almışlardır.

ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puanlar bakımından sınıflar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için veriler üzerinde tek-yönlü varyans analizi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6’da görüldüğü gibi, ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puanlar bakımından sınıflar arasında $\alpha = .01$ ’de anlamlı bir fark vardır ($F=5.309$) $=20.328$ $p<.01$). Anlamlı farkın kaynağını belirlemek için yapılan LSD testi birinci ve ikinci sınıftakiler ile üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı sınıftakiler arasında istatistiki olarak anlamlı farklar olduğu göstermiştir.

Ayrıca, üçüncü sınıflar ile dördüncü, beşinci ve altıncı yıla uzatanlar arasında da anlamlı farklar bulunmuştur. Birinci ve ikinci sınıftakiler diğer sınıflara göre anlamlı şekilde daha yüksek puanlar almışlardır.

Tablo 6. Sınıf Düzeylerine Göre ÖSS-Eşit Ağırlıklıdan Başka Puanlar Üzerinde Yapılan Tek-Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F-Değeri
Gruplar Arası	8946.747	5	1789.349	20.328*
Grup İçi	27199.153	309	88.023	
TOPLAM	36145.900	314		

*p<.01

ÖSS-Eşit ağırlıklı olmayan puanlar ile genel akademik not ortalamaları arasında bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puanları 4 dilime bölünüp her dilimde bulunanların genel akademik not ortalamaları (GANO'ları) çıkartılmış ve sonuçlar Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin ÖSS-Eşit Ağırlıklıdan Başka Puan Dilimlerine Göre GANO'lara İlişkin İstatistikler

ÖSS-Eşit Ağırlıklıdan Başka Puanlar	N	%	GANO	
			$\bar{X}$	SS
109.999 ve altı	26	% 8.25	2.11	0.41
110-119.999 arası	86	% 27.30	2.36	0.34
120-129.999 arası	92	% 29.20	2.44	0.44
130 ve üzeri	111	% 35.21	2.66	0.56

Tablo 7'da görüldüğü gibi, ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puan dilimleri yükseldikçe GANO'lar da yükselmektedir. ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puanlarının en alt dilimi olan 110'nun altında puan alanların sayısı 26'dır. Bunlar grubun % 8.25'ine denktir ve GANO ortalaması 2.11'dir. 110-119 arasındaki bir puan alanların sayısı 86 (grubun % 27.3'ü) ve GANO ortalaması 2.36'dır. 120-129 arasında puan alanların sayısı 92 (grubun % 29.2'si) ve GANO ortalaması 2.44'dür. 130 ve üzerinde bir puan alanların sayısı 111 (grubun % 35.2'si) ve GANO ortalaması 2.66 ile en yüksektir.

Bu bulgulara bakarak ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puanlar ile GANO ortalamaları arasında doğru orantılı bir ilişki olduğunu söylenebilir.

ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puanlar yönünden farklı puan dilimlerinde bulunanların GANO'ları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek-yönlü varyans analizi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. ÖSS-Eşit Ağırlıklıdan Başka Puan Dilimlerine Göre GANO'lar Üzerinde Uygulanan Tek-Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F-Değeri
Gruplar Arası	8.337	3	2.779	13.108*
Grup İçi	65.936	311	0.212	
TOPLAM	74.273	314		

*p>.01

Tablo 8'de görüldüğü gibi, ÖSS-Eşit ağırlıklıdan başka puan dilimleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark vardır { $F(3,311)=13.108$ $p>.01$ }. Anlamlı farkın kaynağını belirlemek için uygulanan LSD testi, birinci grubun (yani 110'dan daha düşük puan alanlar) diğer bütün gruplardan (puan dilimlerinden) istatistiki olarak anlamlı düzeyde daha düşük GANO ortalaması elde ettiklerini göstermiştir. Ancak, 110-119 arasında puan alan grup ile 120-129 arasında puan alan gruplar arasında anlamlı bir fark yoktur. Bu sonuç "110'dan daha düşük bir puanla Beden Eğitimi ve Spor bölümüne öğrenci alınmamalıdır." şeklinde yorumlanabilir. Alındığı takdirde bu öğrenciler GANO'ları yönünden diğer gruplardan istatistiki olarak daha düşük bir başarı gösterecekleri söylenebilir. En iyi grup 130 ve üzerinde puan alan gruptur. Bu grup diğer gruplardan istatistiki olarak anlamlı düzeyde daha yüksek bir başarı göstermiştir. Bu sonuçlar, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü'ne öğrenci alırken ÖSS-Eşit ağırlıklı ve ÖSS-Eşit ağırlıklı ve başka puanlar yönünden 110'dan daha düşük bir puan alanların aday öğrenci olarak seçme sınavlarına alınmaması gerektiğini çok açık şekilde göstermektedir.

2-Özel Yetenek Sınavına İlişkin Bulgular.

"Özel Yetenek Sınavı" son 5-6 yıldan beri her sene farklı kriterlere göre yapıldığı için bu sınavdan alınabilecek tavan ve taban puanlar değişkenlik göstermiştir. Bundan dolayı öğrencilerin hem özel yetenek sınavından aldıkları puanlar, hem de genel akademik not ortalamaları her sınıf

düzeyinde büyükten küçüğe doğru sıraya dizilmiştir. Daha sonra sıraya dizilip, her birine bir sıra numarası verilen veriler üzerinde Spearman'ın Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı (Rho) her sınıf düzeyi için ayrı hesaplanmış ve sonuçlar Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9. Farklı Sınıf Düzeylerinde Özel Yetenek Sınavı Puanları ile Genel Akademik Ortalamaları Arasındaki Sıra Farkları Korelasyon Katsayıları

Sınıf Düzeyleri	N	Sıra Farkı Korelasyon Katsayısı (Rho)
1. Sınıflar	38	-0.172
2. Sınıflar	33	0.089
3. Sınıflar	69	-0.394**
4. Sınıflar	132	-0.079
5. Yıla Uzatanlar	24	0.335
6. Yıla Uzatanlar	19	-0.099

**p<.01

Tablo 9'da görüldüğü gibi, öğrencilerin özel yetenek sınavı puanları ile genel akademik not ortalamaları (GANO'lar) arasındaki sıra farkları korelasyon kat sayısı birinci sınavlarda -0.172, ikinci sınavlarda 0.089, üçüncü sınıflarda -0.394, dördüncü sınıflarda -0.079, beşinci yıla uzatanlarda 0.335 ve altıncı yıla uzatanlarda -0.099'dur. Görüldüğü gibi, 6 grubun 4'ünde (1, 3, 4.sınıflar ile 5.yıla uzatanlar) negatif korelasyon katsayıları elde edilmiştir. Üçüncü sınıflarda elde edilen -0.394 gibi oldukça yüksek ve $\alpha = .01$ 'de anlamlı olan rho değeri oldukça manidardır. İki değişken arasında negatif korelasyon katsayısı olması bu iki değişkenin birbiriyle ters orantılı olduğu anlamına gelmektedir. Yani, değişkenlerden birisi yüksek değerler alırken, diğeri düşük değerler almaktadır. Normalde özel yetenek sınavında yüksek puan alanların GANO'larının da yüksek olması beklenirdi. Diğer bir ifade ile, değişkenlerden birinde üst sıralarda yer alan bir öğrencinin diğere değişkende de sıralamada üst sıralarda bir yerde olması beklenir. Ancak , çıkan sonuçlar bu beklenti ile uyumlu değildir. Altı grubun sadece 2 tanesinde pozitif ancak, istatistiki olarak anlamlı olmayan korelasyon katsayıları elde edilmiştir. Bu sonuçlar, öğrencilerin Özel Yetenek Sınav'ındaki başarıları ile bölümdeki başarıları arasında beklenildiği gibi doğru orantılı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Demek ki “ Özel Yetenek Sınavı” beklenen amacı (başarılı olacak öğrencileri seçme işini) gerçekleştirilmede yeterli olmamaktadır. Bu sınavın tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir.

ÖZET, YORUM ve ÖNERİLER

Bu çalışmalardan çıkan sonuçlar şunlardır:

1- ÖSS'den alınan puanların ortalaması son iki yıldır diğer yıllara göre anlamlı şekilde yükselmiştir. Bu iyi bir gelişmedir. Çünkü ÖSS'den alınan puanlar ile öğrencilerin bölümdeki başarıları arasında $\alpha = .01$ 'de istatistiki olarak anlamlı pozitif korelasyon katsayıları mevcuttur. Yani ÖSS puanları yükseldikçe GANO'lar da yükselmektedir. Bu sonuç daha önce yapılmış olan çalışmaların bulguları ile uyumludur. (Saracaloğlu ve arkadaşları 1998; Çamlıyer ve arkadaşları 1999; Yalçın ve arkadaşları 2001; Taşgın ve arkadaşları 2001).

2- Özel Yetenek Sınavı beklenen amaca hizmet etmemektedir. Özel Yetenek Sınavı'ndan alınan puanlar ile öğrencilerin bölümdeki başarıları arasında negatif korelasyon katsayıları mevcuttur. Hatta, üçüncü sınıflarda bu korelasyon katsayısı $\alpha=.01$ 'de anlamlı olacak kadar yüksektir. Bu sonuç beklenilmeyen bir durumdur. Özel yetenek sınavının yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu sonuç Çamlıyer ve arkadaşları (1999) ile Yalçın ve arkadaşlarının (2001) bulgularıyla uyumludur.

Bundan sonra yapılacak çalışmalarda, öğrencilerin Özel Yetenek Sınavı puanları ile uygulamalı ve teorik derslerdeki başarılarına bakılabilir. Ayrıca, Özel Yetenek Sınavı'nın değişik alt bölümlerindeki başarı ile akademik başarı düzeylerine bakılabilir.

KAYNAKLAR

- Çamlıyer, H; Çamlıyer, H; ve Eniseler N. (1999) Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Lisans Öğrenimindeki Akademik Başarılarının ÖSS Puanlarıyla Karşılaştırılması, **Celal Bayar Üniv. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, Cilt 3, Sayı: 1.
- Saracaloğlu, S.; Varol, R. ve Haslofça, F. (1998) Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Giriş Niteliklerinin Öğrenme Düzeyine Etkisi. **Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, Cilt 3, Sayı 3.
- Taşgın, Ö; Kaya, M. ve Şirin, E.F. (2001) Özel Yetenek Sınavını Kazanan Öğrencilerin Sınavlarda Aldıkları Puanların Mezun Oldukları Lise Alanlarına Göre Değerlendirilmesi. **II. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu Kitabı**. 21-23 Aralık 2001 Bursa, s. 173-180.
- Yalçın, M.; Aktop A. ve Orhan, I. (2001) Akdeniz Üniversitesi Beden Eğitim ve Spor Yüksek Okulunda Öğrenim Gören Öğrencilerin Akademik Başarıları İle ÖSS ve Özel Yetenek Sınavı Puanlarının Karşılaştırılması. **II. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu Kitabı**, s. 196-206.